

C U R S O S E C O N G R E S O S

Santiago de Compostela
29-31 de xaneiro de 2014

Libro de resumos

A investigación predoutoral na USC: cara aos novos retos sociais

II Encontro da Mocidade
Investigadora

EDICIÓN A CARGO DE
Cristina Blanco García
Daniela Pettersson Traba

UNIVERSIDADE
DE SANTIAGO
DE COMPOSTELA

publicacións

A investigación predoutoral na USC:
cara aos novos retos sociais
II Encontro da Mocidade Investigadora
Escola de Doutoramento Internacional
Universidade de Santiago de Compostela

CURSOS E CONGRESOS DA
UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA
N.º 259

A investigación predoutoral na USC: cara aos novos retos sociais

II Encontro da Mocidade Investigadora

Escola de Doutoramento Internacional
Universidade de Santiago de Compostela
(EDI-USC)

Santiago de Compostela, 29-31 de xaneiro de 2014

LIBRO DE RESUMOS

EDICIÓN A CARGO DE
Cristina Blanco García
Daniela Pettersson Traba

2021

UNIVERSIDADE DE SANTIAGO DE COMPOSTELA

© Universidade de Santiago de Compostela, 2021

Maqueta

Isabel Argüelles
Imprenta Universitaria

Edita

Servizo de Publicacións e Intercambio Científico
da Universidade de Santiago de Compostela
Campus Vida
15782 Santiago de Compostela
usc.gal/publicacions

DOI: <https://dx.doi.org/10.15304/9788418445323>

ISBN 978-84-18445-32-3

Actividades promovidas por doutorandos

As actividades que se mencionan a continuación teñen sido promovidas por doutorandos da Universidade de Santiago de Compostela, e foron presentadas nas Sesións Paralelas de Traballo que tiveron lugar o día 30 de xaneiro de 2014, no marco do II Encontro da Mocidade Investigadora.

CONGRESO “RAÍÑAS E INFANTAS NOS REINOS MEDIEVAIS IBÉRICOS”

RELATORES:

Silvia Cernadas Martínez. Membro da Organización. Becaria FPU do Ministerio de Educación, Cultura e Deporte no Departamento de Historia da Arte, Facultade de Xeografía e Historia da USC.

Miguel García-Fernández. Membro da Organización. Becario FPU do Ministerio de Educación, Cultura e Deporte no Departamento de Historia Medieval e Moderna, Facultade de Xeografía e Historia da USC.

Data de celebración: 21, 22 e 23 de maio de 2014, Facultade de Filosofía da USC.

Para máis información: <http://reinaseinfantasmievales.weebly.com/index.html>

REVISTA “CUADERNO ELECTRÓNICO ESTUDIOS JURÍDICOS”

RELATORES:

Juan José Gómez Neira. Membro da Dirección. Doutorando no Departamento de Dereito Común, Facultade de Dereito da USC.

Alicia Villalba Sánchez. Membro do Consello de Redacción. Investigadora contratada FPU do Ministerio de Educación no Departamento de Dereito Mercantil e do Traballo, Facultade de Dereito da USC.

ISSN: 2341-0116.

Para máis información: www.ceej.es ou www.ceej.eu

STUDENT CHAPTER USC-OSA

RELATORES:

Ana Gargallo Fernández. Presidenta. Investigadora contratada predoutoral da Xunta de Galicia no Departamento de Física Aplicada (Área de Óptica), Facultade de Óptica e Optometría da USC.

Para máis información: <http://usc.osahost.org/>

EXERCER E DENUNCIAR A VIOLENCIA. HOMES E MULLERES EN CONFLITO NA GALICIA DO SÉCULO XV

M. GARCÍA-FERNÁNDEZ

Departamento de Historia, Universidade de Santiago de Compostela

É habitual que a Idade Media sexa evocada como un período violento. Porén, a violencia medieval acostuma ser identificada con guerras e loitas cabaleirescas, esquecendo outros tipos de violencia que tiñan lugar no día a día: pequenas liortas, violacións, ataques no seo do fogar... O primeiro obxectivo da presente comunicación consistirá en facer fincapé na necesidade de ter en conta esoutros modos de exercer a violencia na Idade Media a través da documentación conservada sobre Galicia do século XV, moi especialmente a dos protocolos notariais da cidade de Ourense [1, 2, 3, 4, 5]. Dese modo, xunto aos golpes e os ataques físicos, veremos tamén algúns exemplos da violencia exercida a través das palabras e da planificación das vidas doutras persoas.

Non obstante, máis alá das diversas formas baixo as que se practicou a violencia, interésanos destacar a reacción das xentes medievais ante eses ataques: había capacidade de resposta?, quen son as persoas ou institucións que aparecen como mediadoras entre as partes?, actúa a xustiza ante a violencia cotiá e de que modo o fai?

Por outra parte, tomando en consideración as contribucións da historia das mulleres e das relacións de xénero, insistiremos en ver cal foi o papel das mulleres nas relacións de natureza conflitiva que quedaron rexistradas na nosa documentación medieval [6]. Fronte a unha visión que tende a insistir e difundir case en exclusiva a imaxe das mulleres como vítimas, trataremos de enriquecer o panorama poñendo de manifesto non só a capacidade das mesmas para denunciar a violencia exercida contra elas –o que para María del Carmen Pallares deriva dun proceso de toma de conciencia feminina ante as agresións masculinas [7]– senón tamén o papel das mulleres no exercicio da violencia contra os homes e contra as súas conxéneres, sen esquecer a súa actuación como mediadoras.

En definitiva, co obxectivo último de insistir na necesidade de ofrecer un retrato máis rico e dinámico da sociedade medieval galega, reflexionaremos sobre a capacidade das mulleres e homes medievais para exercer e denunciar a violencia en diversas circunstancias e baixo modalidades diferentes.

Referencias

- [1] Ferro Couselo, X. (1967). *A vida e a fala dos devanceiros: escolma de documentos en galego dos séculos XIII ao XVI*. Vol. 2. Vigo: Editorial Galaxia.
- [2] López Carreira, A. (1992). *De Ourense medieval rexistro de Xoán García: notario do Concello de Ourense, do ano 1484*. Ourense: Museo Arqueolóxico Provincial, D. L. 1993.
- [3] López Carreira, A. (2000). *Libro de notas de Álvaro Afonso, Ourense 1434*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.
- [4] López Carreira, A. (2007). *Fragmentos notarios (Ourense, séculos XIV-XVI)*. Santiago de Compostela: Consello da Cultura Galega.
- [5] López Carreira, A. (2007). Libro de protocolos de Xoán García, notario de Ourense (ano 1490). Madrid: Departamento de publicaciones del CSIC.
- [6] Arias Bautista, M. T. (2007). *Violencias y mujeres de la Edad Media Castellana*. España: Asociación Cultural Castellum.
- [7] Pallares Méndez, M. C. (2010). Conciencia y resistencia. La denuncia de la agresión masculina en la Edad Media. En Radl Philipp, R. (Ed.), *Investigaciones actuales de las mujeres y del género* (pp. 177-198). Santiago de Compostela: Servicio de Publicaciones e Intercambio Científico.

C U R S O S E C O N G R E S O S
Nº 259

